

Zen door herseninzicht

Zaterdag 17 april 2010 door Hendrik Spiering

Lone Frank De vijfde revolutie – omdat hersenwetenschap onze wereld gaat veranderen. Maven Publishing. Vertaald uit het Deens. 348 pagina's €22,50 (ook als luister- en e-boek).

Natuurlijk gaat de hersenwetenschap de wereld veranderen – zoals Lone Frank in de titel van haar boek belooft. Maar zouden de nieuwe inzichten in het menselijke brein werkelijk leiden tot beter zelfinzicht bij de mensen? En daardoor tot grotere maatschappelijke discipline en kalmte? Word je echt minder boos als je weet dat die boosheid ontstaat doordat je amygdala de strijd met je neocortex gaat winnen? We zullen zien.

De Deense wetenschapsjournaliste Frank (een gepromoveerd neurobioloog) reisde langs vele hersenonderzoekers en schreef daar een prachtig boek over. Het is net iets minder compleet dan Stephen Johnsons Op reis door je brein of Mark Mieras' Ben ik dat?, maar de Vijfde Revolutie is zeker de moeite waard.

De vier eerdere wetenschapsrevoluties waren volgens Frank trouwens ontketend door Copernicus, Darwin, Freud en door Watson & Crick (van het DNA) – een vreemd ontbreken van Einstein, maar goed. Frank hoorde op haar neuro-reizen overal dat hersenwetenschap ons zal ontdoen van de oude slavernij van emoties en irrationeel gedrag. En waar of niet, het geeft een prima rode lijn aan het boek. Spiegelneuronenman Marco Iacoboni wil bijvoorbeeld met zijn neurologische kennis empathie gaan aanleren op scholen. Emotiekenners Antonio Damasio verwacht veel maatschappelijk nut van het inzicht dat onze driften en vermoedens een lichamelijke en evolutionaire oorsprong hebben. En intuïtieonderzoeker Joshua Green denkt zelfs dat inzicht in het brein leidt tot een beter zelfbeeld en een Zen-achtige kalmte onder de bevolking.

Nou ja, hij hoopt het.

Frank spreekt met neurologische zakenlui die twijfelachtige leugendetectors via fMRI op de markt willen brengen.

Geluk, meditatie, onderling vertrouwen – veel wat het leven de moeite waard maakt is in de hersenen goed aan te wijzen. Maar of al die kennis de menselijke natuur wezenlijk zal veranderen? Franks boek zet je hersenen in ieder geval aan het werk.